

**PRELIMINARNO
IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
I-XII 2001. GODINE**

Zagreb, ožujak 2002.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD	3
KAPACITETI U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE	8
PROMETNI UČINCI U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE	8
OSTVARENI PROMETNI UČINCI 2001. GODINE U USPOREDBI S PLANOM	12
RAČUN DOBITI I GUBITKA U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE	13
USPOREDBA S PLANOM POSLOVANJA	13
RAČUN DOBITI I GUBITKA U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE	16
USPOREDBA S 2000. GODINOM	16
OPERATIVNI PRIHODI U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE	18
TROŠKOVI POSLOVANJA U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE	19
REZULTATI NEOPERATIVNOG/FINANCIJSKOG POSLOVANJA I UKUPAN REZULTAT ..	20
BILANCA STANJA I OSTVARENI POKAZATELJI U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE (U 000 KN)	22
PREGLED STANJA DUGOVA I LIKVIDNOSTI NA DAN 31.12.2001. GODINE	25
OSTVARENJE PLANA PERSONALA ZA 2001. GODINU	27
OSTVARENJE PLANA INVESTICIJA ZA 2001. GODINU	29
OSTVARENJE NABAVE NA SKLADIŠTA ZA 2001. GODINU	31
ZAKLJUČAK	32
PODUZEĆA U VLASNIŠTVU	34

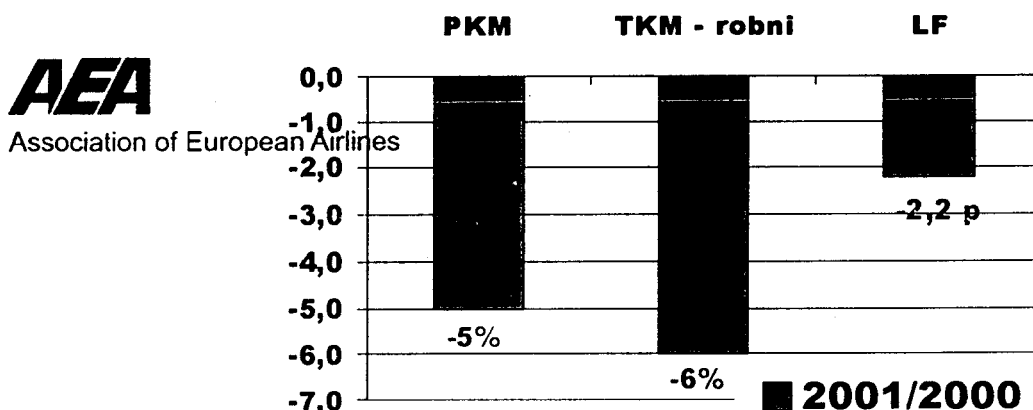
Uvod

U 2001. poslovnoj godini pred Croatia Airlines bili su postavljeni visoki tržišni zahtjevi i ciljevi, osobito na međunarodnom tržištu, uz paralelan razvoj kompanije na više različitih poslovnih projektnih područja.

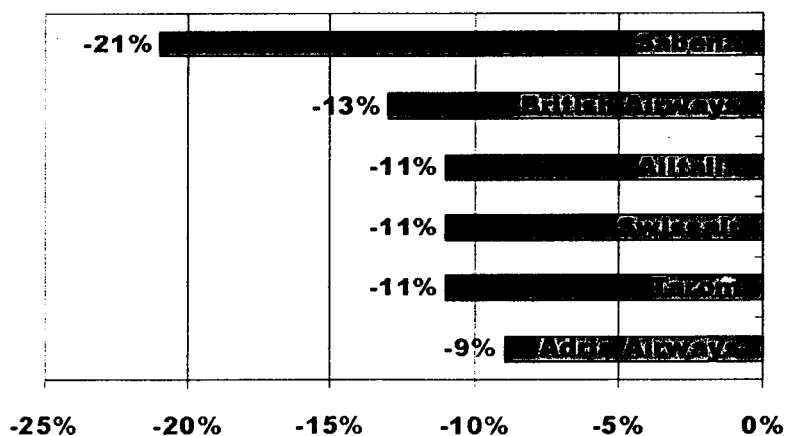
Iako je tehničko-tehnološka faza projekta zamjene flote srednjeg doleta završila u 2000. godini prihvatom zadnja dva Airbus zrakoplova, ekonomsko-financijski teret projekta proteže se i u narednim godinama vijeka otplate zrakoplova.

Ipak poslovanje kompanije u prethodnoj godini je značajno obilježeno terorističkim napadom na WTC 11. rujna i snažnim globalnim kriznim valovima u zadnjim mjesecima godine sa očekivanim posljedicama u narednim godinama.

Predmetnim zbivanjima su naročito pogođene zrakoplovne kompanije u svijetu koje su svakim danom upisivale sve veće gubitke, dok je mnogima jedina nada za preživljavanje obećana financijska pomoć države ili pripadajuće zajednice (npr. europske).

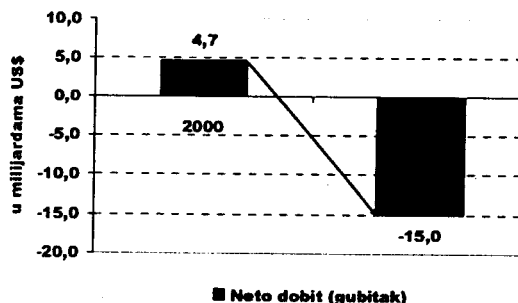
Najveći pad putničkog prometa bilježe:

Svjetske osiguravajuće kompanije izložene velikom riziku suočile su se dosad

s najvećom štetom te su u nove police osiguranja dodatno uračunale povećane i dodatne ratne rizike.

Posljedica terorističkih napada na komercijalne avioprijevoznike su i povećani troškovi prijevoza, dulji zastoji robe i ljudi na granicama te jačanje percepcije o nesigurnosti putovanja avionom, uz trud avioprijevoznika da odgovore novim prijetnjama sigurnosti. IATA predviđa 15 milijardi US\$ gubitka za 2001. godinu na razini industrije. U redovnom prometu predviđa se operativni gubitak od oko 5,8 milijardi US\$. Članice AEA prevezle su oko 5 mln. putnika manje u odnosu na 2000. godinu.

Istovremeno, gospodarska kretanja u Hrvatskoj obilježila je stopa rasta realnog BDP-a od 4,2% u odnosu na 2000. godinu, što predstavlja porast gospodarskih aktivnosti u odnosu na prethodnu godinu (porast BDP-a u 2000. bio je 3,7%). Godinu je obilježila i uspješna turistička sezona u kojoj je ostvareno 43,4 mil. noćenja, odnosno 11% više nego u prethodnoj godini, što se pozitivno odrazilo i na ostvarivanje planiranih veličina operativnog prometa Croatia Airlines.

Kao osnovne značajke i smjernice poslovanja Croatia Airlines u 2001. godini bilo je definirano slijedeće:

- ostvarenje naleta u letovima uz planirano povećanje za 11% u odnosu na 2000. godinu;
- ostvarenje naleta u blok satima uz planirano povećanje za 11% u odnosu na 2000. godinu;
- ostvarenje naleta u blok satima u redovnom prometu uz planirano povećanje za 8% blok sati leta (24.171 blok sat);
- ostvarenje ukupnog naleta u izvanrednom prometu uz povećanje od 39% (3.731 blok sati), uz zadovoljenje potražnje za charter letovima na tržištima Austrije, Njemačke, Italije, Slovenije, V. Britanije, Irske, Španjolske, Švedske, Češke i Francuske;
- zadržavanje svih postojećih destinacija uz povećanje učešća na tržištu;
- ostvarenje godišnjeg prometa od oko 1,215 mln. putnika, od čega u redovitom prometu oko 1,046 mln putnika i u izvanrednom prometu oko 169 tisuća putnika;
- ostvarenje prijevoza tereta od oko 5,3 tisuća t (6%-tno povećanje);
- ostvarenje produktivnosti rada mjerene PLF-om od 53,1%, odnosno WLF-om 45,7%;
- nastavak dosad uspješne poslovne tržišne politike kojom kompanija pretvara konkurenciju u poslovne partnere uz razvoj komercijalnih suradnji (Lufthansa, Air France, Iberia, Alitalia, Malaysia Airlines, Turkish Airlines, Avio Impex, Adria Airways, Air Bosna, Austrian Airlines, Swissair, ČSA, Lot), uz polučivanje svih planiranih komercijalnih učinaka;

- ostvarenje planiranih aktivnosti na uvođenju Quality Management sustava u poslovanje Croatia Airlines;
- ostvarenje daljnjeg informatičkog i telekomunikacijskog povezivanja unutar kompanije te implementacija planiranih informacijskih projekata (Automatski ticketing, Revenue Accounting Management, Customer Relationship Management s uključenim novim softwareom za Frequent Flyer Program, osnovne pripreme za Revenue Management sustav i drugi manji projekti te sustavi software-ske podrške), uz stalno poboljšavanje postojećih;
- provođenje prve faze projekta izgradnje cjelovitog informacijskog sustava Croatia Airlines (izrada Strateškog plana razvoja informacijskog sustava kompanije);
- daljnji razvoj marketinškog i prodajnog nastupa na tržištu po utvrđenom tržišnom konceptu i konceptu route managementa uz naglasak na pojedina specifična područja djelovanja na usluge putnicima;
- daljnji razvoj Customer Service-a i naglasak na njegovom organizacijsko-tehnološkom postavljanju kao jednog od najznačajnijih marketinških segmenata u kvalitativnom razvoju usluge;
- preuzimanje obavljanja osmogodišnjih pregleda ATR zrakoplova od strane tehničkog održavanja unutar kompanije, u cilju postizanja dugoročnih ušteda za kompaniju i podizanja nivoa održavanja i osposobljenosti djelatnika održavanja na još veći nivo;
- daljnje usavršavanje i razvoj tehničkog održavanja te racionalizacija troškova održavanja kroz suradnju s vanjskim partnerima koji se bave djelatnošću održavanja zrakoplova;
- ostvarenje planiranih minimalnih potreba zapošljavanja koje pokrivaju potrebe praćenja rasta operativnog plana i planirane projekte, kao i potrebne zamjene za djelatnike koji su otišli tijekom 2000. godine;
- nastavak racionalizacije svih područja poslovanja planskim budžetiranjem troškova i redovnim praćenjem ostvarivanja planiranih troškova na nivou pojedinih organizacijskih jedinica i cijele kompanije (kroz aktivnosti Cost committee-a osnovanog 2000. godine koji redovito prati i analizira troškove);
- izdavanje dionica i ostvarenje dokapitalizacije od strane Republike Hrvatske u visini od 330 mln kn (150 mln kn za pokriće obveza po otplati nove flote sredinom 2001. godine, uz dodatno potrebnih 180 mln kn za pokriće obveza po otplati koje su dospjele krajem 2001. godine);
- provođenje pripremnih radova i realizacija dijela investicije u poslovnu zgradu Croatia Airlines na Zračnoj luci Zagreb te izgradnja polivalentnog objekta za potrebe tehničkih poslova i drugih organizacijskih jedinica kompanije lociranih na Zračnoj luci Zagreb, pri čemu su ove investicije postavljene kao planski ciljevi u punoj vrijednosti uz očekivanje da se neće u tijeku 2001. godine uspjeti realizirati cjelokupna planirana investicija već samo njen manji dio,
- provođenje potrebnih rekonstrukcija i građevinskog investiranja u objekt hangara na Zračnoj luci Zagreb.

Ove planske smjernice su donijele projekciju ukupnog naleta na razini od

27.902 blok sati letenja što je 11% više od ostvarenja 2000. godine. Od ukupno planiranog naleta 87% odnosi na redoviti nalet i 13% na charter letove putničkog prometa.

Na taj način projiciran je ukupan broj putnika planske godine od **1,215 mln** u redovitom i charter prometu, što predstavlja rast putničkog prometa za 14%¹.

U 2001. godini ušli smo u fazu daljnjeg razvoja i harmonizacije informacijskih i komunikacijskih sustava, marketinškog i prodajnog nastupa na tržištu, daljnjeg usavršavanja i razvoja tehničkog održavanja, uvođenja Quality Management sustava u poslovanje Croatia Airlines i dr.

U kolovozu 2001. godine smo od Ministarstva pomorstva, prometa i veza dobili certifikat 9A JAR 145 – hrvatsku dozvolu za rad na održavanju zrakoplova u skladu s europskim zrakoplovnim standardima te u listopadu kada smo od njemačkih zrakoplovnih vlasti službeno primili certifikat JAR 145. Tom je dozvolom Croatia Airlines postala ovlaštena za bazno i linijsko održavanje inozemnih zrakoplova u skladu s najvišim europskim standardima što je rezultiralo stizanjem prvog Lufthansinog zrakoplova Airbusa 320 Dresden na održavanje u naš hangar.

Efekti komercijalnih sporazuma s partnerskim zrakoplovnim kompanijama, a osobito sa strateškim partnerom Lufthansom i dalje jačaju, a svoje kvalitete pouzdanosti stalno potvrđujemo kroz točnost polijetanja i visoku razinu sigurnosti letenja.

Efekti globalne krize zračnog prijevoza izazvane terorističkim napadima 11. rujna odrazili su se na zadnje tromjesečje 2001. godine kada je zaustavljen dotadašnji pozitivan trend rasta prijevoza putnika, tako da je u zadnja tri mjeseca prevezeno oko 9.000 putnika manje u odnosu na isti period 2000. godine, odnosno oko 28.000 putnika manje od plana. Ipak, obzirom na izvanredne prometne rezultate do WTC krize, broj planiranih putnika je dostignut i premašen.

U 2001. godini, uz nešto manji broj letova i blok sati od planiranog, prevezeno je 1,242 mln putnika, čime je premašen planirani broj putnika.

Kao što se i planiralo za 2001. godinu s osnova trenutne razvojne faze investicijskog ciklusa koja nosi visoke inicijalne troškove ulaganja u nabavu flote i visoke početne troškove financiranja, ostvaren je krajnji neto gubitak iz poslovanja ali ipak 11% manji od planiranog i pored posljedica gospodarskog udara koji se sve jače osjećao nakon napada na WTC. Operativni rezultat poslovanja (prije troškova financiranja u kojima najveći udio imaju kamate za financiranje flote), pokazuje ostvarenje veće operativne dobiti od planirane za čak 17%.

Prethodna, 2001. godina je i godina u kojoj su kamatna opterećenja financiranja flote dosegla svoj maksimum koja će se nadalje smanjivati.

Ipak, ostvareno je 16% više prihoda, uz 7% više troškova u odnosu na 2000. godinu, pa tako i neusporedivo veća dobit iz poslovanja – 96 mln

¹ Od 01.01.2001. godine promjenom metodologije AEA zrakoplovne kompanije u broj prevezenih putnika uključuju i putnike drugih kompanija koje su prevezle na svojim zrakoplovima.

---

kn u odnosu na 5,3 mln kn; te upola manji neto gubitak – 97,3 mln kn u odnosu na 207 mln kn.

Obzirom da su postavljeni svi uvjeti za određivanje kompanije i vlasnika prema pravcu razvoja u narednom petogodišnjem razdoblju na osnovu izrađenog strateškog plana 2001. - 2005. godine i višestrukih razvojnih mogućnosti, nakon neizvjesnosti uzrokovanih globalnom krizom civilnog zrakoplovstva nakon 11. rujna odlučeno je do daljnjega ne ulaziti u nove nabave zrakoplova, nego zahtjeve za najavljenom povećanom potražnjom glede turisticke u skoroj budućnosti zadovoljiti operativnim najmom regionalnog zrakoplova manjeg kapaciteta. Istovremeno se intenzivira rad na daljnjem promišljanju budućnosti flote, odnosno zamjene postojeće flote ATR42 zrakoplova.

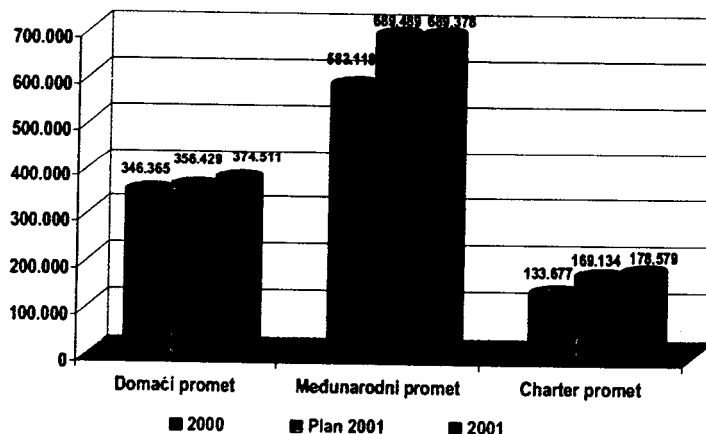
Kapaciteti u razdoblju I-XII 2001. godine

U slijedećoj tablici prikazano je stanje flote i broj raspoloživih sjedala na dan 01.01. 2001. i 31.12.2001. godine:

Tip zrakoplova	Stanje flote i broj raspoloživih sjedala na dan			
	1.1.2001.	Raspoloživa sjedala	31.12.2001.	Raspoloživa sjedala
ATR 42	3	144	3	144
Airbus A320	3	488	3	488
Airbus A319	4	528	4	528
UKUPNO	10	1160	10	1160

Prometni učinci u razdoblju I-XII 2001. godine

- Nalet 26.971 blok sati (3% manje od plana / +8% u odnosu na 2000. godinu). Redovni promet 23.654 blok sati (2% manje od plana / +6% u odnosu na 2000. godinu). Charter promet 3.317 blok sati (11% manje od plana / +24% u odnosu na 2000. godinu).
- 20.281 letova (3% manje od plana / +8% u odnosu na 2000. godinu). Redovni promet 18.258 letova (2% manje od plana / +8% u odnosu na 2000. godinu). Charter promet 2.023 letova (9% manje od plana / +13% u odnosu na 2000. godinu).
- 1.242.468 prihodovna putnika (2% više od plana / +17%² u odnosu na 2000. godinu) od toga 51.345 putnika drugih kompanija (AZ, AF, SR, M4, OK & JA).
- 12.089 putnika na zrakoplovima drugih kompanija (TK, MH, JP, SR, M4, LO & OK)
- 374.511 putnika u domaćem redovnom prometu (5% više od plana / +8% u odnosu na 2000. godinu).
- 689.378 putnika u međunarodnom redovnom prometu (na nivou plana / +18% u odnosu na 2000. godinu).

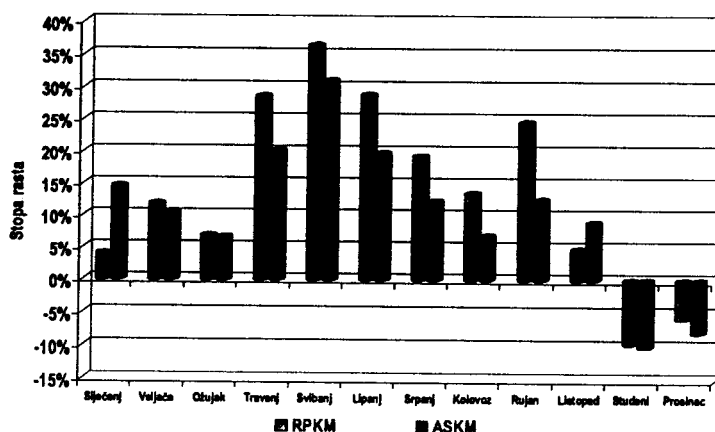
² Od 01.01.2001. godine promjenom metodologije AEA zrakoplovne kompanije u broj prevezenih putnika uključuju i putnike drugih kompanija koje su prevezle na svojim zrakoplovima.

- **178.579 putnika u charter prometu** (6% više od plana / +34% u odnosu na 2000. godinu).
- **Ponuđeni putnički kapaciteti - ASKM** (na nivou plana / +15% u odnosu na 2000. godinu).
- **Učinak u RPKM - 4% više od plana / 21% više u odnosu na 2000. godinu.**
- **PLF 55,5%** / Planirani PLF 53,1%.

U listopadu 2001.g. je zaustavljen trend bržeg rasta ostvarenih RPKM u odnosu na ponuđene putničke kapacitete (ASKM) koji je ostvarivan tijekom 2001. g. (osim siječnja).

To je rezultiralo PLF-om za listopad 2001.g. koji je za 2,1 postotnih poena manji od ostvarenja u listopadu 2000. g. (u redovnom prometu PLF je za 3,8 pp manji od ostvarenja u listopadu 2000. godine što se može direktno povezati sa efektima globalne krize zračnog prometa izazvane terorističkim napadima od 11. rujna.

Tijekom studenog i prosinca 2001. godine racionalizirana je ponuda kapaciteta čime je spriječen pad PLF-a. Ponuđeni kapaciteti (ASKM) u studenom su manji za 10,1%, a u prosincu 8%, dok je putnički prijevoz (RPKM) u studenom manji za 9,6%, a u prosincu 5,9% u odnosu na 2000. godinu.

- **4.175 t robe** (na razini plana / +7% u odnosu na 2000. godinu).
- **1.013 t pošte** (12% manje od plana / -8% u odnosu na 2000. godinu).
- **WLF 48,0%** / Planirani WLF 45,7%.

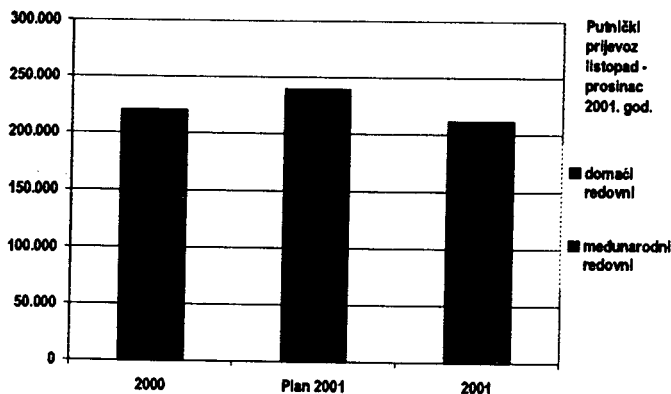
Redovni putnički promet

- **1.063.889 prevezenih putnika** (2% više od plana / +14% u odnosu na 2000. godinu).
- **ASKM - 1% manje od plana** (+11% u odnosu na 2000. godinu).
- **Učinak u RPKM - 3% veći od plana** (+14% u odnosu na 2000. godinu).
- **PLF 52,0%** / Planirani PLF 50,2%.
- **WLF 45,3%** / Planirani WLF 43,6%.

Efekti "11. rujna" na redovni putnički promet listopad – prosinac 2001. godine

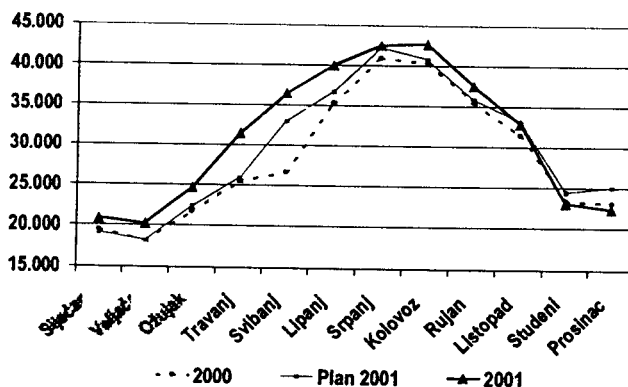
Redovni putnički promet	2000	Plan 2001	Ostvarenje 2001	Razlike (+ -) u odnosu na	
				2000	Plan
Siječanj - rujan	746.100	806.471	852.203	+106.103	+45.732
Listopad - prosinac	220.413	239.447	211.686	-8.727	-27.761
Ukupno	966.513	1.045.918	1.063.889	+97.376	+17.971

U periodu listopad – prosinac 2001. zaustavljen je pozitivan trend prijevoza putnika koji je do tada bilježen tijekom 2001. godine, tako da je u tom periodu prevezeno oko 9.000 putnika manje u odnosu na isti period 2000. godine, odnosno oko 28.000 putnika manje od plana.

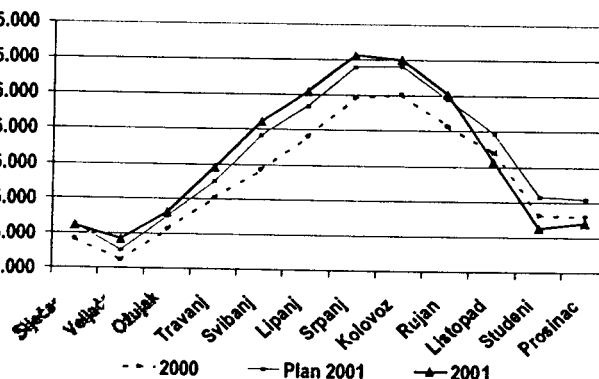
Domaći redovni putnički promet

- 374.511 prevezenih putnika (+5% više od plana / +8% u odnosu na 2000. godinu).
- ASKM - 7% veći od plana (+14% u odnosu na 2000. godinu).
- Učinak u RPKM - 5% veći od plana (+7% u odnosu na 2000. godinu).
- PLF 54,0% / Planirani PLF 54,9%.
- WLF 47,3% / Planirani WLF 47,7%.

Međunarodni redovni putnički promet

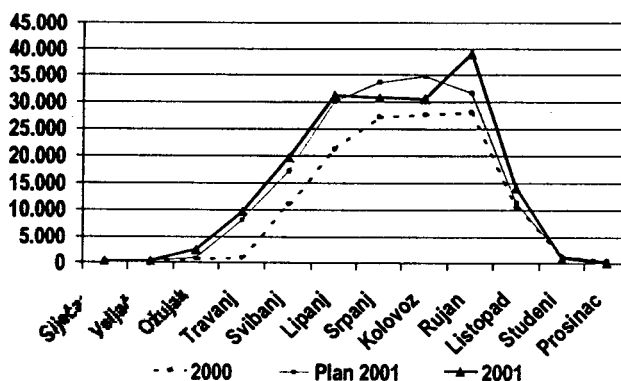
- 689.378 prevezenih putnika (na razini plana / +18% u odnosu na 2000. godinu),
- ASKM - 2% manje od plana (+11% u odnosu na 2000. godinu).
- Učinak u RPKM - 2% veći od plana (+16% u odnosu na 2000. godinu).
- PLF 51,6% / Planirani PLF 49,4%.

- 2.642 t robe (1% manje od plana / +8% u odnosu na 2000. godinu).
- 878 t pošte (9% manje od plana / -5% u odnosu na 2000. godinu).
- WLF 45,0% / Planirani WLF 43,0%.

Izvanredni - charteri putnički promet

- 178.579 prevezenih putnika (6% više od plana / +34% u odnosu na 2000. godinu).
- ASKM - 2% veći od plana (+43% u odnosu na 2000. godinu).
- Učinak u RPKM - 10% veći od plana (+56% u odnosu na 2000. godinu).
- PLF 76,2% / Planirani PLF 70,5%.
- WLF 63,3% / Planirani WLF 58,3%.

Ostvareni prometni učinci 2001. godine u usporedbi s planom

	Plan 2001			Ostvarenje 2001			Index Ost / Pl		
	ukupno	domaći	međunar.	ukupno	domaći	međunar.	uk.	dom.	međ.
PRIHODOVNI LETOVI									
Redoviti letovi									
nalet (km) DIST 1000	11.032	1.847	9.184	10.872	1785	9.087	99	97	99
broj letova FLTS	18.651	6.671	11.980	18.258	6.584	11.674	98	99	97
operativno vrijeme (blok-sati) BH	24.171	5.431	18.741	23.654	5.386	18.269	98	99	97
prevezeni putnici RPAX	1.045.918	356.429	689.489	1.063.889	374.511	689.378	102	105	100
prevezeni teret (t) CGO	5.329	1.695	3.635	5.177	1.658	3.519	97	98	97
prevezena roba (t) FRGT	4.172	1.507	2.665	4.165	1.523	2.642	100	101	99
prevezena pošta (t) MAIL	1.157	188	969	1.012	135	878	87	72	91
učinak u putnik-km RPKM 1000	718.027	108.362	609.666	736.820	113.938	622.881	103	105	102
raspoloživi sjedalo-km ASKM 1000	1.431.052	197.273	1.233.778	1.417.645	210.920	1.206.725	99	107	98
iskorištenost putničkih kapaciteta PLF %	50,2	54,9	49,4	52,0	54,0	51,6	104	98	104
učinak u tonskim km TKM 1000	68.323	10.263	58.060	69.895	10.755	59.140	102	105	102
putnici TKMP 1000	64.705	9.753	54.953	66.314	10.254	56.059	102	105	102
roba TKMF 1000	2.718	451	2.266	2.741	456	2.285	101	101	101
pošta TKMM 1000	900	60	841	840	45	795	93	75	95
raspoloživi tonski km ATKM 1000	156.603	21.508	135.095	154.124	22.728	131.396	98	106	97
iskorištenost nosivosti WLF %	43,6	47,7	43,0	45,3	47,3	45,0	104	99	105
Izvanredni letovi									
nalet (km) DIST 1000	1.846	0	1.846	1.768	13	1.754	96	--	95
broj letova FLTS	2.225	0	2.225	2.023	80	1.943	91	--	87
operativno vrijeme (blok-sati) BH	3.731	0	3.731	3.317	46	3.271	89	--	88
prevezeni putnici RPAX	169.134	0	169.134	178.579	4.735	173.844	106	--	103
prevezeni teret (t) CGO	0	0	0	11	0	11	--	--	--
prevezena roba (t) FRGT	0	0	0	11	0	11	--	--	--
prevezena pošta (t) MAIL	0	0	0	1	0	1	--	--	--
učinak u putnik-km RPKM 1000	167.603	0	167.603	185.141	819	184.322	110	--	110
raspoloživi sjedalo-km ASKM 1000	237.575	0	237.575	242.963	1.983	240.980	102	--	101
iskorištenost putničkih kapaciteta PLF %	70,5	--	70,5	76,2	41,3	76,5	108	--	108
učinak u tonskim km TKM 1000	15.084	0	15.084	16.674	74	16.600	111	--	110
putnici TKMP 1000	15.084	0	15.084	16.663	74	16.589	110	--	110
roba TKMF 1000	0	0	0	10	0	10	--	--	--
pošta TKMM 1000	0	0	0	1	0	1	--	--	--
raspoloživi tonski km ATKM 1000	25.883	0	25.883	26.334	214	26.120	102	--	101
iskorištenost nosivosti WLF %	58,3	--	58,3	63,3	34,5	63,6	109	--	109
Ukupno prihodovni letovi									
nalet (km) DIST 1000	12.878	1.847	11.031	12.640	1.799	10.841	98	97	98
broj letova FLTS	20.876	6.671	14.205	20.281	6.664	13.617	97	100	96
operativno vrijeme (blok-sati) BH	27.902	5.431	22.472	26.971	5.432	21.539	97	100	96
prevezeni putnici RPAX	1.215.052	356.429	858.623	1.242.468	379.246	863.222	102	106	101
prevezeni teret (t) CGO	5.329	1.695	3.635	5.188	1.658	3.530	97	98	97
prevezena roba (t) FRGT	4.172	1.507	2.665	4.175	1.523	2.652	100	101	100
prevezena pošta (t) MAIL	1.157	188	969	1.013	135	878	88	72	91
učinak u putnik-km RPKM 1000	885.630	108.362	777.268	921.961	114.758	807.203	104	106	104
raspoloživi sjedalo-km ASKM 1000	1.668.627	197.273	1.471.353	1.660.608	212.902	1.447.706	100	108	98
iskorištenost putničkih kapaciteta PLF %	53,1	54,9	52,8	55,5	53,9	55,8	105	98	106
učinak u tonskim km TKM 1000	83.407	10.263	73.144	86.568	10.829	75.740	104	106	104
putnici TKMP 1000	79.789	9.753	70.037	82.976	10.328	72.648	104	106	104
roba TKMF 1000	2.718	451	2.266	2.752	456	2.296	101	101	101
pošta TKMM 1000	900	60	841	840	45	796	93	75	95
raspoloživi tonski km ATKM 1000	182.485	21.508	160.977	180.458	22.942	157.516	99	107	98
iskorištenost nosivosti WLF %	45,7	47,7	45,4	48,0	47,2	48,1	105	99	106

RAČUN DOBITI I GUBITKA U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE³**Usporedba s Planom poslovanja⁴**

u 000 kn

	ostvarenje I-XII 2001.	plan I-XII 2001.	Index
Putnički promet	1.046.234	1.121.826	93
Prijevoz tereta	35.159	37.186	95
Ostali prihodi	98.122	54.034	182
PRIHODI OD POSLOVANJA	1.179.515	1.213.046	97
Troškovi letenja	220.719	230.143	96
Održavanje	118.257	125.499	94
Usluge putnicima	95.052	89.271	106
Usluge u zračnom prometu	254.598	271.592	94
Promocija i prodaja	215.292	220.853	97
Opći i administrativni poslovi	58.154	64.860	90
Amortizacija	118.943	123.425	96
Ostali rashodi	2.408	5.068	48
TROŠKOVI OD POSLOVANJA	1.083.424	1.130.711	96
DOBIT OD POSLOVANJA	96.091	82.335	117
Rashodi od kamata	-169.474	-192.160	88
Prihodi od kamata	9.054	3.624	250
Tečajne razlike (netto)	-25.722	0	-
Prihodi/rashodi od ulaganja	-4.381	261	-
Ostali financijski prihodi/rashodi	-2.882	-3.200	90
UKUPNI TROŠKOVI FINANCIRANJA	-193.405	-191.475	101
GUBITAK	-97.314	-109.140	89

³ Prosječni ostvareni tečaj za I-XII 2001. godinu je 1 USD=8,3400 kn

⁴ Prosječni planski tečaj za 2001. godinu je 1 USD=8,96055 kn. Struktura planske bilance uspjeha je radi mogućnosti usporedbe s ostvarenjem revidirana sukladno računovodstvenim politikama koje su u primjeni.

Financijski rezultat poslovanja za I-XII 2001. godine - usporedba s Planom poslovanja

S utjecajem na visinu ostvarenih prihoda i troškova, u razdoblju I-XII 2001. godine ostvareni su slijedeći pokazatelji prometnih učinaka:

- nalet flote u BH na nivou 97% planiranog naleta,
- nalet flote u letovima na nivou 97% planiranog naleta,
- 2% više prevezenih putnika od planiranog broja.

u 000 Kn

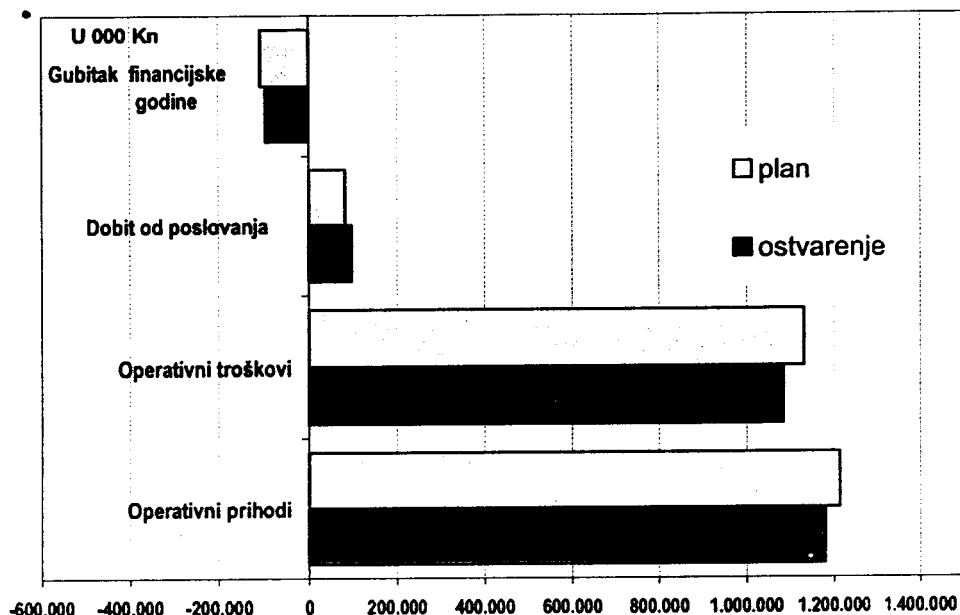
	ostvarenje I-XII 2001.	plan I-XII 2001.	Index
Operativni prihodi	1.179.515	1.213.046	97
Prihodi od kamata i dividendi	10.142	3.885	261
Tečajne razlike	68.508	0	-
Financijski prihodi ukupno	78.650	3.885	-
Ukupan prihod	1.258.165	1.216.931	103
Operativni troškovi	1.086.629	1.130.711	96
Troškovi financiranja	174.620	195.360	89
Tečajne razlike	94.230	0	-
Financijski troškovi ukupno	268.850	195.360	138
Ukupni troškovi	1.355.479	1.326.071	102
Dobit/Gubitak	-97.314	-109.140	89

Ostvarena operativna dobit za razdoblje I-XII 2001. godine je 17% veća od planirane, a istovremeno je krajnji gubitak za 11% manji od planiranog.

Za ovaj period, kao i za cijelu 2001. godinu, bilo je i planirano ostvarenje gubitka uslijed investicijskog ciklusa u kojem još uvijek ne možemo pokriti iz operativnog poslovanja sve inicijalne troškove ulaganja u nabavu flote i visoke početne troškove financiranja. Iznos kamata na preuzete dugoročne kredite u prvim godinama investicijskog ciklusa je najveći i protekom vremena se povećanjem otplate glavnice smanjuje – obzirom na preuzimanje zadnja dva zrakoplova u 2000. godini, utjecaj opadajućeg trenda kamata na opterećenje poslovanja djelovat će od kraja 2001. godine na dalje.

Dakle, iz prikaza ostvarenih prihoda i troškova vidljivo je da su u razdoblju I-XII 2001. godine ostvareni operativni prihodi na razini 97% planiranih, a operativni troškovi na razini 96% planiranih. Uz tako ostvarene prihode i troškove, Croatia Airlines je u razdoblju I-XII 2001. godine **poslovala s operativnom**

dobiti od cca 96 mln Kn, a što je više od planirane operativne dobiti (82 mln Kn). Uključivanje troškova financiranja flote i troškova promjene tečaja rezultira ostvarenjem neto gubitka u visini od 97 mln Kn što je manje od planiranog za isti period (109 mln Kn).

Promatrajući ostvarene rezultate u odnosu na planirane u stalnoj valuti (USD), vidljivo je da su ukupni prihodi veći za 10% (154 mln USD u odnosu na planiranih 140 mln USD), a ukupni troškovi veći za 9% (165 mln USD u odnosu na planiranih 152 mln USD). Unutar toga su operativni prihodi, dakle samo prihodi od operacije, ostvareni sa povećanjem od 4%, pri čemu su pripadajući operativni troškovi ostvareni sa povećanjem od 2%, iz čega su vidljivi stalni naponi ka smanjenju troškova i njihovom sporijem rastu od rasta prihoda. Pri tome, važno je znati da kunski iskaz istih kategorija pokazuje ostvarenje prihoda i rashoda ispod nivoa planiranih uslijed manjeg ostvarenog tečaja USD u odnosu na planirani tečaj (ostvareni 8,3400 kn, a planirani 8,96055 kn za jedan USD).

RAČUN DOBITI I GUBITKA U RAZDOBLJU I-XII 2001. GODINE⁵ Usporedba s 2000. godinom ⁶

u 000 Kn

	ostvarenje I-XII 2001.	ostvarenje I-XII 2000.	Index
Putnički promet	1.046.234	919.678	114
Prijevoz tereta	35.159	31.497	112
Ostali prihodi	98.122	68.455	143
PRIHODI OD POSLOVANJA	1.179.515	1.019.629	116
Troškovi letenja	220.719	218.538	101
Održavanje	118.257	97.767	121
Usluge putnicima	95.052	70.444	135
Usluge u zračnom prometu	254.598	235.951	108
Promocija i prodaja	215.292	219.881	98
Opći i administrativni poslovi	58.154	63.567	91
Amortizacija	118.943	101.982	117
Ostali rashodi	2.408	6.127	39
TROŠKOVI OD POSLOVANJA	1.083.424	1.014.257	107
DOBIT OD POSLOVANJA	96.091	5.372	1.789
Rashodi od kamata	-169.474	-174.663	97
Prihodi od kamata	9.054	9.101	99
Tečajne razlike (netto)	-25.722	-45.519	57
Prihodi/rashodi od ulaganja	-4.381	555	-
Ostali financijski prihodi/rashodi	-2.882	-1.554	185
UKUPNI TROŠKOVI FINANCIRANJA	-193.405	-212.080	91
GUBITAK	-97.314	-206.709	47

⁵ Prosječni ostvareni tečaj za I-XII 2001. godinu je 1 USD=8,3400 kn⁶ Prosječni ostvareni tečaj za I-XII 2000. godinu je 1 USD=8,2766 kn. Struktura bilance stanja iz prethodne godine je radi mogućnosti usporedbe revidirana sukladno računovodstvenim politikama koje su u primjeni.

Financijski rezultat poslovanja za I-XII 2001. godine – usporedba s 2000. godinom

S utjecajem na visinu ostvarenih prihoda i troškova, u razdoblju I-IX 2001. godine ostvareni su slijedeći pokazatelji prometnih učinaka u odnosu na ostvarene u istom periodu 2000. godine:

- nalet flote u BH 8% veći,
- nalet flote u letovima s povećanjem od 8%,
- 17% više prevezenih putnika.

u 000 Kn

	ostvarenje I-XII 2001.	ostvarenje I-XII 2000.	Index
Operativni prihodi	1.179.515	1.019.629	116
Prihodi od kamata i dividendi	10.142	9.656	105
Tečajne razlike	68.508	69.836	98
Financijski prihodi ukupno	78.650	79.492	99
Ukupan prihod	1.258.165	1.099.121	114
Operativni troškovi	1.086.629	1.014.257	107
Troškovi financiranja	174.620	176.217	99
Tečajne razlike	94.230	115.355	82
Financijski troškovi ukupno	268.850	291.572	92
Ukupni troškovi	1.355.479	1.305.829	104
Dobit/Gubitak	-97.314	-206.709	47

Kompanija pokazuje brzu stopu rasta mjerenu rastom operativnog prometa, pa broj putnika raste s 17%, a operativni prihodi s 16%.

Porast operativnih troškova za 7% u odnosu na prethodnu godinu prati rast naleta u operaciji i uz dodatno opterećenje troškova rastom troškova amortizacije uslijed povećanja flote i prihvata dva zrakoplova sredinom prošle godine, koji tek ovu poslovnu godinu opterećuju punim godišnjim iznosom amortizacije. Ovi odnosi postignuti su djelovanjem na troškove neoperativnog karaktera koji su ostvareni na nivou planiranih ili čak ispod njih u uvjetima rasta opsega operativnog prometa.

Financijski troškovi su manji od ostvarenih financijskih troškova u prošloj godini temeljem manjih tečajnih razlika uslijed sporijeg rasta USD (tečaj USD u 2001. godini rastao je za 2,5%, a u 2000. godini za 6,6%).

Operativni prihodi u razdoblju I-XII 2001. godine

	ostvarenje I-XII 2001.	plan I-XII 2001.	Index
Putnički promet	1.046.234	1.121.826	93
Prijevoz tereta	35.159	37.186	95
Ostali prihodi	98.122	54.034	182
PRIHODI OD POSLOVANJA	1.179.515	1.213.046	97

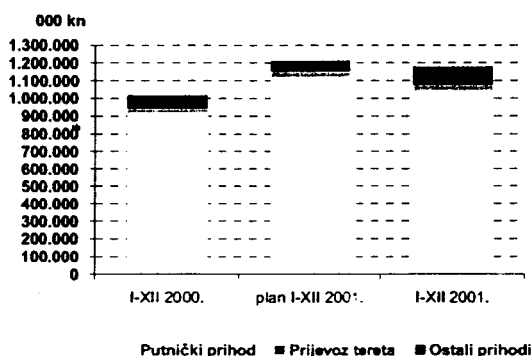
U razdoblju I-XII 2001. godine ostvareni su prihodi od poslovanja u visini od oko 1.180 mln Kn, što predstavlja 97% planiranih prihoda za 2001. godinu. Dolarski su prihodi od poslovanja porasli za 4%, što prati rast opsega prometa.

(u 000 kn)	ostvarenje I-XII 2001.	plan I-XII 2001.	Index
Od prodaje dug. imovine	164	250	66
Od koncesija	2.692	2.600	104
Od rezervacijskog sustava	10.533	13.493	78
Prihodi prethodnih godina	42.023	14.000	300
Ostali prihodi iz poslovanja	42.709	23.691	180
Ostali prihodi	98.122	54.034	182

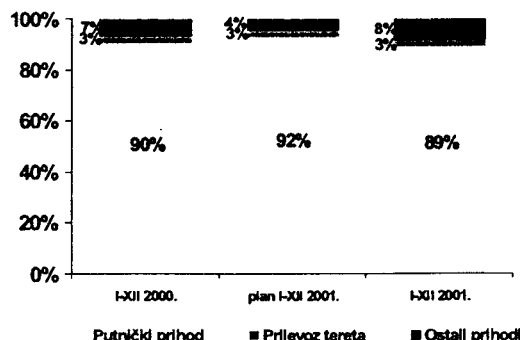
Ostali operativni prihodi ostvareni su s 98 mln Kn, što je 82% više od planiranih. To je ostvareno uslijed većih prihoda prethodnih godina, od čega se oko 13 mln Kn odnosi na prihode od naknadno pristiglih obračuna agenata, a

8 mln Kn na povećanje vrijednosti zrakoplova uslijed obavljenih radova na zrakoplovima tijekom prethodnih godina koji su svojevremeno opteretili troškove poslovanja, dok zapravo povećavaju upotrebnu vrijednost zrakoplova i kao takvi se priznaju u ovoj godini. Oko 9,8 mln Kn ostalih prihoda ostvareno je priznavanjem rezerviranja za sudske sporove te neiskorištene godišnje odmone. Ostali prihodi su veći i uslijed većih ostvarenih provizija od ino prijevoznika po međusobnom prijeboju obračuna kao i većih prihoda od usluga tehničkog održavanja od planiranih (suradnja s Lufthansa Technik).

USPOREDBA KRETANJA OPERATIVNIH PRIHODA

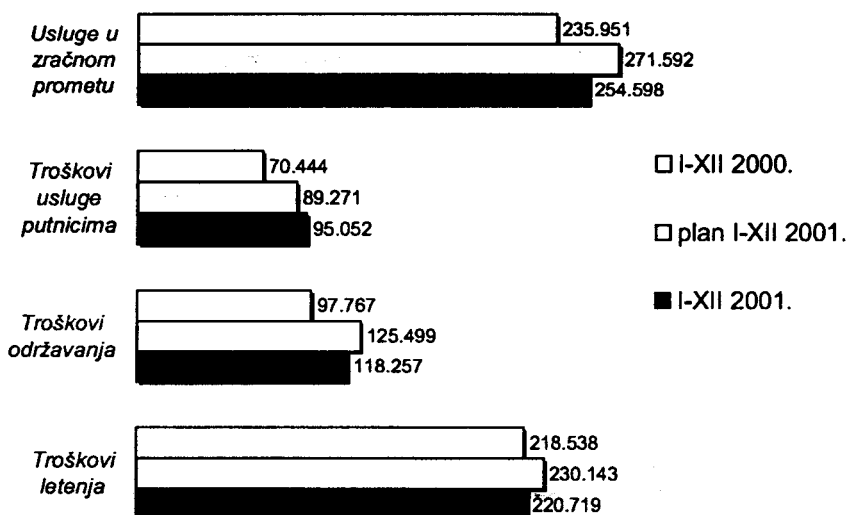
STRUKTURA OPERATIVNIH PRIHODA

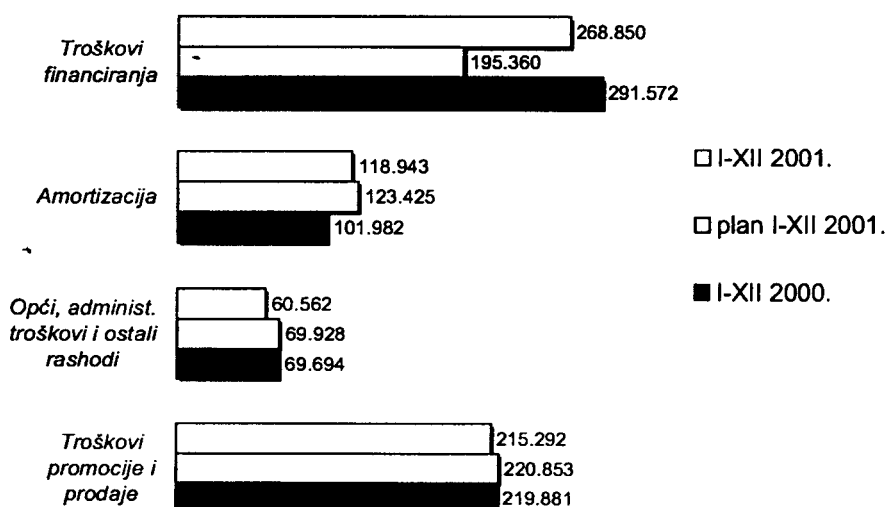
Troškovi poslovanja u razdoblju I-XII 2001. Godine

Svi troškovi koji ne ovise direktno o opsegu prometa ostvareni su ispod planiranog nivoa, kao rezultat stalne kontrole i praćenja troškova. Varijabilni troškovi su pratili porast prometa, ali su ostvareni u planiranim okvirima, osim troškova usluge putnicima koji su 6% veći od planiranih. Jedino su još troškovi financiranja, koji su većim dijelom izvan kontrole kompanije (kamate te utjecaj tečajnih razlika) ostvareni s porastom u odnosu na planirane. U nastavku je prikazano kretanje troškova po pojedinim kategorijama :

u 000 Kn

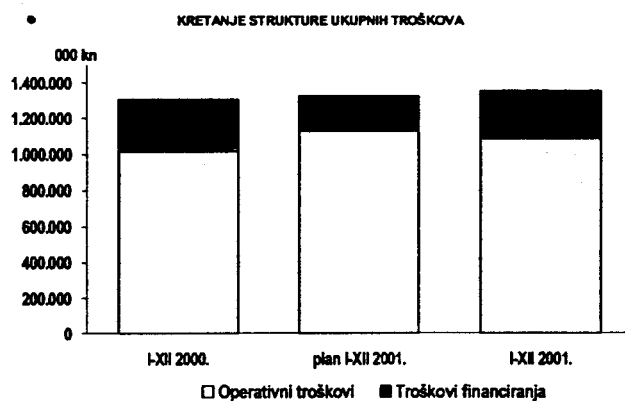

u 000 Kn

Rezultati neoperativnog/financijskog poslovanja i ukupan rezultat

Prema ostvarenim operativnim rezultatima i prihodima te operativnim troškovima poslovanja, koje držimo pod kontrolom i djelujemo na smanjenje u

svakom segmentu u kojem je to operativno moguće, na kraju 2001. godine **ostvarili smo veću operativnu dobit od planirane**, a također i **manji krajnji gubitak od planiranog**. Rezultat operativnog poslovanja ostvaren je s operativnom dobiti u visini od 96 mln kn, što je 17% više od planirane operativne dobiti.

Obzirom na značaj prihoda od međunarodnog prometa (69% ostvarenog broja putnika su međunarodni putnici) još su značajniji zaključci koji se izvode iz dolarskog iskaza bilance uspjeha iz kojeg je vidljivo da je ostvarena čak 65% veća operativna dobit od planirane (8,6 mln USD operativne dobiti u odnosu na 5,2 mln USD planirane).

Slabija operativna uspješnost u kunskoj bilanci se iskazuje jer **ostvareni manji prosječni tečaj USD od planiranog (-7%) preračunava uspješnije dolarsko poslovanje po nižem tečaju u kune**. Isto tako, **premda je bilo planirano ostvarenje krajnjeg neto gubitka u visini od 109 mln Kn**, kao sastavni dio investicijskog ciklusa s visokim inicijalnim troškovima ulaganja u nabavu flote i visokim početnim kamatama, do kraja 2001. godine **ostvaren je neto gubitak u visini od 97 mln Kn, dakle 11% manji od očekivanog**.

Sučeljavanjem financijskih, neoperativnih prihoda i rashoda, vidljivo je da je s osnova neoperativnog poslovanja ostvareno 193 mln Kn neto troškova. To predstavlja 1% više neto financijske troškove od planiranih u visini od 191 mln Kn (neto financijski troškovi nastaju sučeljavanjem financijskih prihoda i financijskih troškova, rezultat čega je troškovno jači). Isto je prvenstveno ostvareno uslijed neplaniranog pada vrijednosti dionica SITE⁷ koje imamo u vlasništvu i provedenog neplaniranog otpisa vrijednosti u visini od 3,2 mln Kn.

Unutar financijskih rashoda, rashodi od kamata ostvareni su u visini od 169 mln Kn, a planirani su u visini od 192 mln Kn (planski dolarski tečaj veći od prosječno ostvarenog u ovom periodu). Gledano samo u dolarima, ostvarene kamate su 5% niže od planiranih a razlika iskazana pri kunskom iskazu kamata nadoknađuje se kroz visoke tečajne razlike u kunskoj bilanci.

⁷ Societe Internationale de Telecommunications Aeronautiques – zrakoplovno telekomunikacijsko udruženje u vlasništvu zrakoplovnih kompanija koje omogućava nesmetanu i pouzdanu komunikaciju u zračnom prometu.

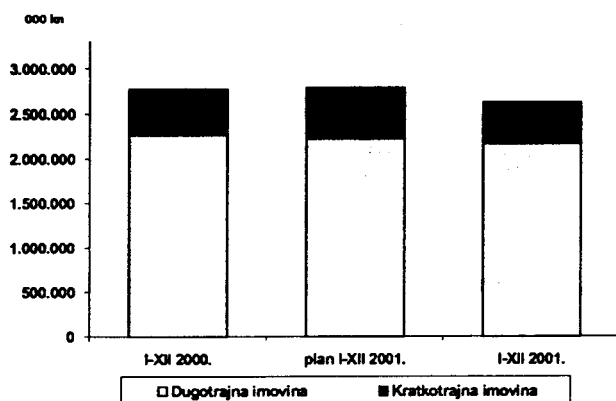
Negativne tečajne razlike ostvarene su s 94 mln kn, a poslovanje kompanije planira se u stalnom dolaru pa plan ne uključuje efekte bilo povećanja, bilo smanjenja tečaja USD i ostalih valuta.

Unutar financijskih prihoda, prihodi od kamata ostvareni su s 9 mln kn, a bili su planirani s 3,6 mln kn, dok su pozitivne tečajne razlike ostvarene s 68,5 mln kn, a iste nisu bile planirane u bilanci uspjeha u kunama zbog izrade plana u stalnom tečaju.

Bilanca stanja i ostvareni pokazatelji u razdoblju I-XII 2001. godine (u 000 Kn)

AKTIVA		31.12.2001.
Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital		0
Dugotrajna imovina		
Nematerijalna imovina	5.371	
Materijalna imovina	1.903.677	
Odgodjeni tr. po dugoročnim obvezama	247.560	
Stanovi	1.962	
Financijska imovina	13.400	
	2.171.971	
Kratkotrajna imovina		
Zalihe	20.556	
Potraživanja	208.960	
Financijska imovina	118.442	
Novac u banci i blagajni	64.627	
	412.585	
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		7.476
Odgodjene tr. po kratk. dijelu dugor. kredita		34.530
UKUPNA AKTIVA		2.626.562
PASIVA		
Kapital i rezerve		158.865
Dugoročne obveze		
Obveze po osnovi zajmova i kredita	400.849	
Obveze po leasingu	1.610.100	
Ostale dugoročne obveze		0
Kratkoročne obveze		
Obveze po zajmovima i leasingu	221.166	
Obveze za usluge zračnog prometa	8.356	
Obv. prema dobav. i ostale obv.	157.706	
	387.228	
Odgodjeni troškovi i prihodi budućih razdoblja		65.560
Odgodjene tr. razlike po dugor. obvezama pozitivne		3.960
UKUPNA PASIVA		2.626.562

Vrijednost imovine i potraživanja, odnosno obveza i kapitala Croatia Airlines na dan 31.12.2001. godine iskazana je u visini od 2.627 mln Kn, što predstavlja smanjenje za 5% u odnosu na stanje imovine, obveza i kapitala na dan 31.12.2000. godine. Istovremeno je to 6% manje od planiranog stanja jer tijekom protekle poslovne godine nije bilo provedeno cjelokupno planirano povećanje kapitala emisijom dionica (planirano je 330 mln kn dokapitalizacije a do kraja godine uplaćeno je 173 mln Kn), dok je dana 15.10.2001. upisan iznos od 150 mln Kn. Postupak upisa kapitala za preostali uplaćeni iznos je u tijeku. S tog osnova razlikuje se i ostvareno stanje potraživanja po upisanom kapitalu od planiranog.

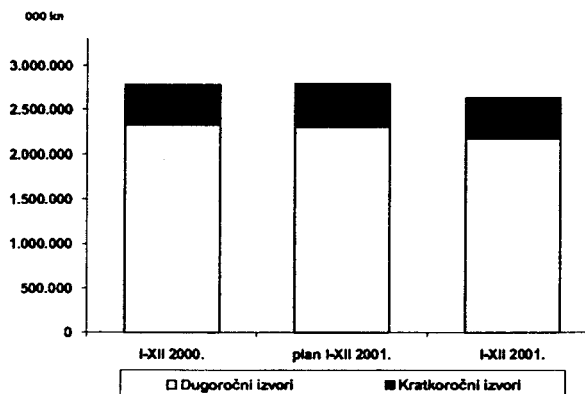

Zbog promjene računovodstvenih politika dio tečajnih razlika po dugoročnom dijelu dugoročnih obveza prikazuje se sada u okviru dugotrajne imovine pa je radi mogućnosti usporedbe s prošlogodišnjom bilancom stanja potrebno iz dugotrajne imovine u usporedbi isključiti

odgođene tečajne razlike po dugoročnim obvezama (248 mln kn), što je u usporedbama i učinjeno.

Takvim proračunom se pokazuje da je vrijednost dugotrajne imovine (dakle, bez uključenih dugoročnih tečajnih razlika po dugoročnim obvezama) ostvarena u visini od 1.924 mln Kn, što je 6% manje od planirane. Istovremeno je 5% manja od nivoa dugotrajne imovine s kraja 2000. godine obzirom da je u međuvremenu iznos ispravka vrijednosti dugotrajne imovine (amortizacija) bio veći od vrijednosti ukupnih investicija. Vrijednost kratkotrajne imovine u visini od 413 mln Kn je 11% manja od stanja kratkotrajne imovine na dan 31.12.2000. godine uslijed postepenog smanjivanja likvidnije financijske imovine otplatom dugoročnih kredita.

Vrijednost kapitala i obveza na strani pasive također se adekvatno smanjila. Ostvareni nivo pasive manji je od planiranog za 6% s osnova neostvarenog ukupno planiranog upisa kapitala. Dugoročne obveze u visini od 2.011 mln Kn smanjile su se za 9% u odnosu na stanje istih obveza na dan 31.12.2000. godine uslijed redovnih otplata zrakoplova.

Dakle, **smanjenje aktive i pasive**, odnosno imovine i dugoročnih obveza, u odnosu na kraj 2000. godine, **rezultat je ispravka vrijednosti dugotrajne imovine (amortizacija) koji je bio veći od ukupnih investicija** u ovom periodu. Ostvarenje manje aktive i pasive od planirane visine **uzrokovano je neprovedenim cjelokupnim planiranim upisom kapitala i emisijom dionica** za 2001. godinu te njegovom uplatom od strane vlasnika. **Planom poslovanja planirano je upisivanje 330 mln Kn kapitala** u mjesecu ožujku te **sukcesivne uplate istog do kraja godine**. Do kraja godine provedena je emisija dionica u visini od 150 mln Kn, a **uplaćeno je 173 mln Kn**, dakle **manje od planiranog iznosa dokapitalizacije**, što se odrazilo na nivo bilance stanja.

Pregled stanja dugova i likvidnosti na dan 31.12.2001. godine

DUGOROČNI KREDITI CROATIA AIRLINES PREMA BANKAMA TE NEBANČINIM INSTITUCIJAMA U NA DAN

KREDITO	IZNOS KREDITA ORIGINALNOJ		KTA	OTPLAĆEN GLAVNICA ORIGINALNOJ		PREOSTALA U VALUT	
	valuta	iznos		valuta	iznos	valuta	iznos
SERENA AIR	USD	9.137.500,00	7,94	USD	7.365.144,00	USD	1.772.356,00
SERENA AIR	USD	9.137.500,00	7,94	USD	7.365.144,00	USD	1.772.356,00
TINTERN	USD	9.696.000,00	8,75	USD	5.869.587,00	USD	3.826.413,00
DEBIS AIRCRAFT	USD	26.495.108,33	LIBOR +	USD	6.059.267,12	USD	20.435.841,21
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-1 ECA	USD	29.733.967,30	7,9121	USD	6.008.771,42	USD	23.725.195,88
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-1 COMM.	USD	5.247.170,70	LIBOR +	USD	1.530.424,77	USD	3.716.745,93
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-1 JUN.	USD	6.209.024,63	LIBOR +	USD	1.810.965,52	USD	4.398.059,11
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-2 ECA	USD	30.107.598,40	7,9279	USD	6.067.963,98	USD	24.039.634,42
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-2 COMM.	USD	5.313.105,60	LIBOR +	USD	1.549.655,80	USD	3.763.449,80
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-2 JUN.	USD	4.194.283,33	LIBOR +	USD	1.223.332,67	USD	2.970.950,66
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-3 ECA	USD	30.190.345,05	7,9544	USD	4.162.423,19	USD	26.027.921,86
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-3 COMM.	USD	5.327.707,95	LIBOR +	USD	1.109.939,15	USD	4.217.768,80
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-3 JUN.	USD	9.399.554,03	LIBOR +	USD	1.958.240,40	USD	7.441.313,63
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A320-4 ECA	USD	34.903.965,65	7,9544	USD	4.811.907,05	USD	30.092.058,60
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A320-4 COMM.	USD	6.159.523,85	LIBOR +	USD	1.283.234,05	USD	4.876.289,80
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A320-4 JUN.	USD	9.767.333,33	LIBOR +	USD	2.034.861,10	USD	7.732.472,23
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A320-5 ECA	USD	38.082.210,91	7,51	EUR	3.100.928,05	EUR	34.981.282,86
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A320-5 COMM.	USD	6.733.754,92	EURIBOR +	EUR	841.719,36	EUR	5.892.035,56
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A320-5 JUN.	USD	10.402.274,78	EURIBOR +	EUR	1.300.284,86	EUR	9.101.990,42
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-6 ECA	USD	34.089.627,41	7,51	EUR	2.755.756,85	EUR	31.333.870,56
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-6 COMM.	USD	5.904.365,68	EURIBOR +	EUR	738.045,72	EUR	5.166.319,96
Konzorcij banaka na čelu s Landesbank - A319-6 JUN.	USD	8.391.929,82	EURIBOR +	EUR	1.048.991,22	EUR	7.342.938,60

DUGOROČNI KREDITI CROATIA AIRLINES PREMA BANKAMA U HRVATSKOJ NA DAN 31.12.2001.

KREDITOR	IZNOS KREDITA U ORIGINALNOJ VALUTI		KTA STOPA	OTPLAĆENA GLAVNICA U ORIGINALNOJ		PREOSTALA GLAVNICA U KUNAMA
	valuta	iznos		valuta	iznos	
PRIVREDNA BANKA - KREDIT BROJ 10125	USD	3.130.129,65	LIBOR	USD	1.878.077,85	10.210.913,13
	DEM	2.098.904,67		DEM	1.259.342,85	3.261.669,13
	GBP	681.551,36		GBP	408.930,88	3.319.649,70
	CAD	30.873,32		CAD	18.523,95	67.125,43
PRIVREDNA BANKA - LONDONSKI KLUB SERIJA A	USD	8.872.728,68	LIBOR + 0,81%	USD	1.613.223,40	59.203.762,83
PRIVREDNA BANKA - LONDONSKI KLUB SERIJA B	USD	5.023.444,83	LIBOR + 0,81%	USD	1.607.502,37	27.858.185,85
PRIVREDNA BANKA 21/97	DEM	1.616.788,41	7,5%	DEM	1.212.591,30	1.570.292,03
PRIVREDNA BANKA 32/97	DEM	1.400.000,00	7,5%	DEM	1.000.000,00	1.553.986,40

Pokazatelji likvidnosti na dan 31.12.2001. kreću se od 0,17 za koeficijent trenutne likvidnosti, preko 0,71 za koeficijent ubrzane likvidnosti do 1,07 za koeficijent tekuće likvidnosti.

Cjelokupnu likvidnost možemo ocijeniti zadovoljavajućom jer nije zabilježen njen pad kao što je bio slučaj ranijih godina, a poznato je da zadnji kvartal poslovne godine donosi osjetan pad u prometnim učincima te sukladno tome i u pritoku sredstava. Koeficijenti likvidnosti su gotovo isti kao u razdoblju siječanj – rujan 2001. godine, osim koeficijenta trenutne likvidnosti čiji je pad posljedica angažiranja sredstava za otplatu anuiteta Airbus zrakoplova u prosincu 2001. godine.

Ostvarenje plana personala za 2001. godinu

Kretanje planiranog broja djelatnika u 2001. godini⁸

SEKTOR	Početak godine	Stanje 31.12.2001.	Plan 31.12.2001.	Index 3:2	Index 3:4
1	2	3	4	5	6
Sektor marketing	32	33	38	103	87
Sektor prodaje	193	207	203	107	102
Sektor usluga	178	193	184	108	105
Sektor prometa	138	143	148	104	97
Sektor inženjerskih poslova	48	54	55	113	98
Sektor održavanja zrakoplova	89	133	102	149	130
Sektor pravnih, personalnih i općih poslova	23	24	30	104	80
Sektor financija i računovodstva	38	44	40	116	110
Sektor nabave i prodaje	34	41	37	121	111
Sektor Yield managementa	28	26	29	93	90
Ured Glavnog direktora	22	21	21	95	100
Informatika	9	10	14	111	71
Odnosi s IATA	4	4	4	100	100
Sektor obračuna prihoda	42	42	42	100	100
Sam. sl. osig. kvalitete sekt. tehn. poslova	0	2	0	-	-
SVEUKUPNO:	878	977	947	111	103

Planom personala za 2001. godinu predviđeno je povećanje za 69 djelatnika, a broj djelatnika povećao se za 99, pa je **ukupan broj zaposlenih 31.12.2001. godine**, s uključenim lokalno zaposlenima u predstavništvima u inozemstvu **3% veći od planiranog broja**.

Do povećanja ukupnog broja zaposlenih djelatnika u odnosu na plan došlo je uslijed neplaniranog primanja grupe od 30 aviomehaničara temeljem dogovorene suradnje s Lufthansom Technik te iz toga proizašle potrebe za nadoknadom odlazaka aviomehaničara na on job training u Lufthansa Technik. Treba napomenuti da su svi troškovi on job traininga pokriveni od strane Lufthanse Technik te da tom suradnjom Croatia Airlines ostvaruje financijski prihod. Prema tome, povećanje broja djelatnika u odnosu na plan samo je fizičko, dok isto nije uzrokovalo povećanje troškova osoblja.

Iz pregleda je vidljivo da bi da nije bilo navedenih primanja aviomehaničara, ukupan broj zaposlenih djelatnika bio na nivou planiranog broja zaposlenih u 2001. godini.

Neostvarenjem planiranih zapošljavanja u neoperativnom dijelu na kraju godine imamo **1% manje neoperativnih djelatnika od planiranog broja**.

U 2001. godini ostvareno je prosječno brutto mjesečno primanje u visini od 10.131 kn, što je 3% manje od planiranog (10.480 kn) a 5% više od

⁸ U tablici Kretanje planiranog broja djelatnika u 2001. godini uključena su i interna premještanja između sektora.

ostvarenog u prethodnoj godini (9.652 kn). Unutar tog prosjeka, primanja operativnog osoblja značajno su viša od ukupnog prosjeka kompanije uslijed kolektivnih ugovora s međunarodno licenciranim osobljem.

Unutar ukupnog prosjeka kompanije prosječno mjesečno brutto primanje pilota ostvareno je s 30.718 kn (7% više u odnosu na 2000. godinu), a ostalog osoblja s 7.068 kn, odnosno 3% više u odnosu na 2000. godinu (pri čemu je u primanjima ostalog osoblja uključen dio certificiranog osoblja, kabinsko osoblje i osoblje tehnike, koje također ima veći prosjek primanja).

Ostvarenje plana investicija za 2001. godinu

Vrsta investicije	u Kn		
	Ostvareno I-XII 2001.	Plan I-XII 2001.	Index
Ulaganja na zrakoplove (modifikacije)	5.005.350	1.612.899	310
Ostvarena nematerijalna imovina (software, ulaganja na tuđoj imovini)	1.941.211	9.651.101	20
Rezervni dijelovi, alati i GSE oprema	9.818.941	31.374.470	31
Građevinski objekti	1.776.083	97.186.125	2
Materijalna sredstva u pripremi	3.815.890	0	-
Računala	5.708.666	8.315.967	69
Ostala oprema	2.989.593	4.314.383	69
Investicije ukupno	31.055.734	152.454.945	20

U 2001. godine ukupna vrijednost investicija iznosila je 31,1 mln Kn što predstavlja 20% planiranih investicija za istu godinu. Osnovni razlog takvom ostvarenju je činjenica da je za 2001. godinu planirano ulaganje u građevinske objekte u visini od 97 mln Kn što u tom periodu nije ostvareno. Od planiranih ulaganja jedino je ostvareno ulaganje u hangar u iznosu od 1,5 mln Kn. Pri tome, ove planirane investicije u građevinske objekte uključene su u plan investiranja u punoj vrijednosti radi naglašavanja prioriteta ovog planskog cilja i nužnosti otpočinjanja njegove realizacije, ali se nije niti očekivalo ostvarenje cjelokupnog planiranog iznosa investicije u tijeku godine, već će se ostvarenje najvjerojatnije prolongirati na 2002. i iduće poslovne godine.

Tijekom 2001. godine obavljene su modifikacije na zrakoplovima u visini od 5 mln Kn, a planirane su u visini od 1,6 mln Kn. Do prekoračenja je došlo uslijed ostvarenja iznosa od 3.562.075 Kn za overhaul na ATR motoru koji je bio planiran unutar troškova poslovanja, ali je obzirom na promjenu računovodstvenih politika kojima se rezervni dijelovi tretiraju kao osnovna sredstva bilo potrebno za isti iznos povećati vrijednost zrakoplova.

Ulaganja u nematerijalnu imovinu ostvarena su s oko 1,9 mln Kn, dok su u 2001. godini planirana sredstva po toj osnovi u visini od 9,7 mln Kn. Oko 0,7 mln Kn ostvarenih ulaganja odnosi se na kompjuterski program za školovanje pilota na Airbus zrakoplovima te kompjuterske programe za izradu baza za potrebe pripreme leta i navigacije te ostale manje software. Preostali iznos odnosi se na kupnju potrebnih software-a za ostali dio kompanije.

Ulaganja u rezervne dijelove, alate i GSE opremu, koja su u 2001. godini planirana s oko 31,4 mln Kn, ostvarena su u visini od 9,8 mln Kn.

U materijalnim sredstvima u pripremi na kraju godine iskazano je oko 3,8 mln Kn s osnova avansnog plaćanja D check-a na Airbus A320 CTF zrakoplovu koji će se završiti u 2002. godini.

Investicije u informatičku opremu ostvarene su u visini od 5,7 mln Kn, a planirane su u visini od 8,3 mln Kn.

Ulaganja u raznovrsnu ostalu opremu iznose oko 3 mln Kn, a planirana su u iznosu od 4 mln Kn.

Ova veličina investicija podržala je brojne projekte unapređenja poslovanja - uvođenje Quality sustava, pripreme za projekt poslovne zgrade i polivalentni objekt na ZLZ, preuzimanje održavanja osmogodišnjeg pregleda na ATR zrakoplovima u vlastitom tehničkom održavanju, suradnju sa Shannon Aerospaceom, suradnju s Lufthansom Technik, postavku Crisis Management Centra, Frequent flyer program, Projekt Customer service-a, projekt razvoja informacijskog sustava kompanije, projekt Automatskog Ticketinga, Revenue Accounting projekt, Revenue Management pripreme, projekt izgradnje Corporate podatkovne mreže, projekt jedinstvenog telekom sustava kompanije, razvoj robnih rezervacija i brojne ostale manje projekte.

Glede investicija koje se zbog svojih specifičnosti evidentiraju kroz troškove poslovanja tijekom 2001. godine, kao što je bilo i planirano, obavljeno je 5 C pregleda na zrakoplovima Airbus u vlastitoj režiji, a na floti Airbus zrakoplova obavljene su tri neplanirane zamjene APU uređaja (jedinica za napajanje zrakoplova strujom) te popravak istih, od čega je jedan popravak završen u 2002. godini. Također je na zrakoplovu Airbus (CTH) napravljena jedna planirana zamjena motora.

U okviru planiranih velikih radova na floti ATR zrakoplova u 2001. godini obavljena su dva planirana osmogodišnja pregleda. Također su obavljene tri zamjene motora PW 120, od čega dvije neplanirano te dva neplanirana popravka. Trošak dva pregleda i popravka motora iznosi oko 6 mln Kn, dok je samo vrijeme njihova izvođenja u operaciji bilo pokriveno najmom dodatnog motora.

Ostvarenje nabave na skladišta za 2001. godinu

Pregled nabave na skladišta u 2001. godini u odnosu na plan nabave na skladišta u istoj godini je kako slijedi:

Nabava na skladišta u razdoblju I-XII 2001. godine

Vrsta nabave	Ostvareno I-XII 2001.	Plan I-XII 2001.	Index
Skladište propagande	2.561.643	1.714.286	149
Skladište cateringa	14.497.918	15.883.996	91
Skladište službene odjeće i obuće	4.821.797	2.597.966	186
Skladište uredskog materijala	2.929.365	2.604.000	112
Ukupno	24.810.723	22.800.248	109

Nabava na skladište propagande u 2001. godini veća je od planirane za 49%. Nabava propagandnog materijala koji se dijeli putnicima na zrakoplovima, a planirana je u 2001. godini kroz troškove cateringa, tijekom 2001. godine prebačena je na skladište propagande što je dovelo do umjetnog povećanja nabave na skladištu propagande u odnosu na planirane veličine jer je istovremeno nabava na skladište cateringa (bez obroka čija evidencija ne ide preko skladišta) ostvarena na nivou 91% planirane nabave.

Na skladište službene odjeće i obuće ostvarena je veća nabava od planirane koja je projicirana temeljem redovno očekivanih zamjena i nije uključila povećanje broja zamjena uslijed novih uniformi. Međutim, sam drugačiji koncept novih uniformi na bazi jedinstvene godišnje uniforme umjesto dosadašnjeg koncepta zimske i ljetne uniforme, donijet će uštede u troškovima u narednoj i svim idućim godinama. Stoga se ovim kratkoročno povećanim troškovima financiraju dugoročne uštede kuće u narednim godinama poslovanja.

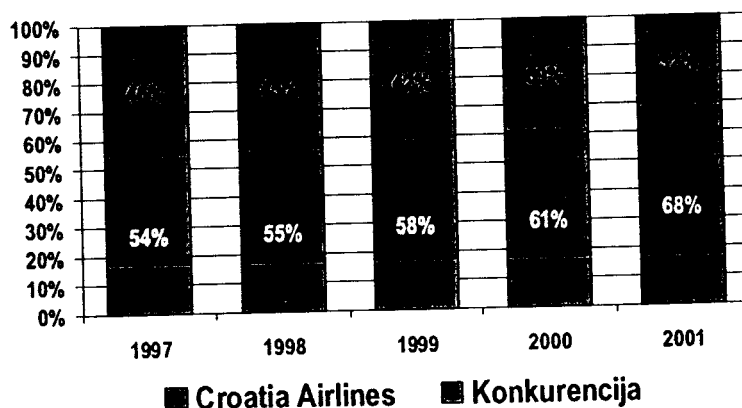
Na skladište uredskog materijala nabava je 12% veća od planirane (dio tiskanog materijala planiran je samo troškovno, dakle bez prolaza kroz skladišta, a nabava se ostvarila kroz skladište uredskog materijala).

Zaključak

Croatia Airlines je završila tehničko-tehnološku fazu investicijskog ciklusa Projekta zamjene flote srednjeg doleta prihvatom zadnja dva zrakoplova u 2000. godini i nalazi se u investicijskom ciklusu i fazi naglog rasta i razvoja pa su planski ciljevi i za 2001. godinu bili izuzetno zahtjevni, uz ciljano ostvarenje visoke stope rasta prometa. Pri tome, ova razvojna faza podrazumijeva daljnju harmonizaciju unutarnjih procesa i razvoj kompanije na više područja istovremeno, što je sve definirano kroz visoko postavljene i brojne planske razvojne ciljeve poslovne godine.

I uz tako postavljene planske ciljeve, svi pokazatelji do mjeseca rujna pokazivali su prebačaj planiranih veličina. Početkom devetog mjeseca, nakon terorističkog napada na WTC, ciklički udar na svjetsko gospodarstvo, a posebno na zrakoplovnu djelatnost, postepeno se širi i djeluje na pad prometa u cijelom svijetu i na smanjivanje očekivanja za budući razvoj zračnog prometa. Takav utjecaj osjeća se i u poslovanju Croatia Airlines tijekom rujna, ali se puni utjecaj osjeća u nastavku godine te očekivano u narednim godinama poslovanja. Značajno je da od 11. rujna na poslovanje kompanije utječu određeni vanjski čimbenici na koje nije moguće utjecati, a posljedice su nesagledive za zrakoplovstvo, odnosno za vitalnu ulogu koju zračni promet ima u gospodarstvu, a također tzv. domino efektom negativno utječe i na putovanja, turizam i općenito sve aspekte društvenog života relevantne za našu djelatnost.

U 2001. godini prevezeno je 2% više putnika od planiranog broja, odnosno 1,242 mln putnika. To predstavlja povećanje putničkog prometa za čak 17% u odnosu na ostvarenje 2000. godine. Pri tom je važno spomenuti da je do napada na WTC ostvarenje putničkog prometa bilježilo stopu rasta u odnosu na planirane veličine od čak 5,7%. U periodu listopad – prosinac 2001. zaustavljen je pozitivan trend prijevoza putnika koji je do tada bilježen tijekom 2001. godine padom putničkog prometa u odnosu na planirani i ostvareni putnički promet prethodne godine. Ipak, rezultati prvog dijela godine održali su ostvarenje putničkog prijevoza iznad planiranog, a jedan od faktora svakako je bio i stalni rast tržišnog udjela koji ostvarujemo:

U 2001. godini prevezeno je **5.188 t tereta, što predstavlja 97% planiranog prijevoza tereta**, unutar čega je prevezeno **1.013 t pošte**, što je 12% manje od plana i 8% manje od ostvarenja 2000. godine ali i **4.175 t robe**, što je na nivou planiranog iznosa i 7% više od ostvarenja u 2000. godini.

Broj zaposlenih na kraju godine 3% je veći od planiranog broja (ostvareno 977 zaposlenih, a planirano 947 zaposlenih). Do povećanja ukupnog broja zaposlenih djelatnika u odnosu na plan došlo je uslijed primanja dodatne grupe aviomehaničara temeljem dogovorenog proširenja suradnje s Lufthansa Technik. Svi troškovi on job traininga naših aviomehaničara u Frankfurtu pokriveni su od strane Lufthansa Technik i tom suradnjom Croatia Airlines ostvaruje zapravo financijski prihod kojim pokriva povećane troškove osoblja i ostvaruje pozitivni rezultat projekta.

Ukupne investicije ostvarene su u planskim okvirima i većim dijelom se odnose na projektno vezane investicije. Smanjenje aktive i pasive, odnosno imovine i dugoročnih obveza, u odnosu na kraj 2000. godine, rezultat je ispravka vrijednosti dugotrajne imovine koji je bio veći od ukupnih investicija u 2001. godini te otplata dugoročnih kredita koji smanjuju visinu obveza ali i financijsku snagu kompanije. Pri tome, **ostvaren je 6% manji nivo aktive/pasive od planiranog temeljem neprovedenog cjelokupno planiranog upisa i uplate kapitala** u visini od 330 mln Kn, (do kraja 2001. uplaćeno je 173 mln Kn, a upisano 150 mln Kn).

U 2001. godini **ostvareno je 3% manje operativnih prihoda od planiranih te adekvatno tome 4% manje operativnih troškova od planiranih** (ostvareni tečaj USD je manji od planskog, što također djeluje na iskaz ostvarenih kunskih veličina - **iskazom bilance uspjeha u dolarima vidljivo je da su ostvareni operativni prihodi 4% veći od planiranih, a operativni troškovi 2% veći od planiranih**). Ostvarena operativna dobit 17% je veća od planirane, odnosno ostvareno je 96 mln Kn u odnosu na planiranih 82 mln Kn operativne dobiti.

U ovom periodu ostvaren je krajnji gubitak u visini od 97 mln Kn, a bilo je planirano ostvarenje gubitka u visini od 109 mln Kn s osnova investicijskog ciklusa koji još uvijek donosi visoke inicijalne troškove ulaganja u nabavu flote i visoke početne kamate. **Ostvarenim operativnim rezultatima i prihodima te operativnim troškovima poslovanja koje smo držali pod kontrolom i djelovali na smanjenje u svakom segmentu u kojem je to operativno moguće, na kraju poslovanja 2001. godine ostvarili smo veću operativnu dobit od planirane, a također i manji krajnji gubitak od planiranog.**

I uz-to, ostvareno je 16% više prihoda, uz 7% više troškova u odnosu na 2000. godinu, pa tako i neusporedivo veća dobit iz poslovanja – 96 mln kn u odnosu na 5,3 mln kn; te upola manji neto gubitak – 97,3 mln kn u odnosu na 207 mln kn.

Unatoč očekivanim posljedicama svjetske zrakoplovne krize, sličan trend planira se i za poslovanje u 2002. godini za koju predviđamo daljnje povećanje operativnog rezultata i smanjenje krajnjeg gubitka, sukladno smjernicama petogodišnje projekcije razvojnih mogućnosti.

Poduzeća u vlasništvu**Pregled ostvarenih rezultata u 2001. godini⁹**

	(kn)		
	AMADEUS CROATIA	OBZOR PUTOVANJA	PLESO PRIJEVOZ
Ukupni prihodi	6.044.872	20.315.657	6.370.883
Ukupni rashodi	3.676.634	19.930.094	6.168.582
Dobit	2.368.238	385.563	202.301

⁹ Financijska izvješća o poslovanju Multihold, Pariz još uvijek nisu dostupna (financijski obračun u Francuskoj).
Postupak likvidacije Croatia Reisen GmbH, Frankfurt, prenio se u ovu godinu pa je zabilježen gubitak od 39.048 DEM za 2001. godinu (poduzeće više ne ostvaruje prihode)